

Obsah

III. ZÁKLADY TEORIE KOLEJOVÝCH OBVODŮ

23.	ZÁKLADNÍ VZTAHY PRO ŠÍŘENÍ SIGNÁLU KOLEJOVÝM OBVODEM	13
23.1	Přenos signálu homogenním vedením	13
23.2	Parametry kolejového obvodu	18
	A. Impedance kolejnic	18
	B. Svod mezi kolejnicemi	26
23.3	Vliv zatěžovací impedance na šíření signálu kolejovým obvodem	30
23.3.1	Šíření postupných vln	30
23.3.2	Odraz vln na nepřizpůsobeném konci	36
23.3.3	Fyzikální význam vlnové impedance	37
23.3.4	Přenos signálu v dlouhém a krátkém kolejovém obvodu	39
23.4	Přenosové vlastnosti výstroje kolejových obvodů	43
23.4.1	Kolejové přijímače	43
	A. Přijímače fázově nezávislé	43
	B. Přijímače fázově závislé	45
23.4.2	Impedanční spojky	55
24.	ANALÝZA A SYNTÉZA KOLEJOVÉHO OBVODU	60
24.1	Náhradní a ekvivalentní schéma	60
	A. Náhradní schéma	60
	B. Ekvivalentní schéma	61
24.2	Přenos signálu ve volném stavu	65
24.2.1	Analytické určení napájecího napětí a proudu podle náhradního schématu	66
24.2.2	Metody k určení přenosu signálu přes kolejový dvojbran	70
24.2.3	Porovnání veličin v ekvivalentním a náhradním schématu	75
24.3	Šuntová citlivost kolejového obvodu	76
24.3.1	Šuntová citlivost podle náhradního schématu kolejového obvodu	78
	A. Metoda vyhledávací	80
	B. Metoda grafickoanalytická (metoda tří fází)	85
24.3.2	Šuntová citlivost podle schématu s ekvivalentním zdrojem	92
	A. Určení šuntové citlivosti z přetížení přijímače	92
	B. Určení šuntové citlivosti z podílu přenosových impedancí	104
	C. Rozbor odvozených vztahů pro šuntovou citlivost	110
24.4	Havarijní stav kolejového obvodu	111
24.4.1	Přenos signálu při průtoku proudu zemí	112
24.4.2	Určení kaskádní matice $[A_h]$ kolejového dvojbranu v havarijním stavu	117
24.4.3	Určení proudu I_{ph} a míry kvality indikace havarijního stavu	120
24.4.4	Určení kritické hodnoty měrné svodové admittance	124
24.5	Kolejový obvod v režimu LVZ	127
24.5.1	Velikost signálu na vstupní straně kolejového obvodu	127
24.5.2	Proudy v napájení a v místě zkratu kolejového obvodu	130

24.5.3	Signál LVZ při dvou vlakových šuntech	132
24.6	Vliv zakončovacích impedancí na činnost kolejového obvodu	135
24.6.1	Volný stav	135
24.6.2	Šuntový stav	136
	A. Stejnoseměrný kolejový obvod	136
	B. Kolejový obvod napájený střídavým proudem	139
24.6.3	Havarijní stav	140
25.	RUŠIVÉ VLIVY NA ČINNOST KOLEJOVÝCH OBVODŮ	142
25.1	Vliv signálních zdrojů	143
25.2	Vliv elektrické trakce	147
25.2.1	Stejnoseměrná trakční soustava	149
25.2.2	Jednofázová trakční soustava 50 Hz	152
25.2.3	Hnací vozidla s tyristorovou regulací	157
	A. Jednofázová trakční soustava	158
	B. Stejnoseměrná trakční soustava	161
	C. Úpravy kolejových obvodů ke zvýšení odolnosti proti rušení	163
25.3	Vliv elektrického topení vlakových souprav	166
25.4	Vliv energetických zařízení	167
25.4.1	Působení elektroenergetických zařízení	167
25.4.2	Rozbor působení induktivních vlivů na kolejové obvody	170
25.4.3	Působení hromadného dálkového ovládní	176
25.4.4	Úpravy kolejových obvodů s kmitočtem 50 Hz proti vlivům energetických zařízení	178
	A. Ochrana fázovou modulací	179
	B. Ochrana dočasně vyvolanou impulsní činností indukčního kolejového relé	180
	C. Ochrana zavedením funkční kontroly před příjezdem vlaku	183
25.4.5	Závěrečné zhodnocení	184
25.5	Vliv nábojového efektu	185
26.	ANALÝZA VYBRANÝCH DRUHŮ KOLEJOVÝCH OBVODŮ	188
26.1	Jednopásový kolejový obvod	189
26.2	Rozvětvený kolejový obvod	192
26.2.1	Základní přenosové vlastnosti RKO	192
26.2.2	Kontrola volné větve schématem	198
26.2.3	Třídění RKO pro regulační tabulky	208
26.3	Impulsový kolejový obvod	210
26.4	Sériový kolejový obvod	215
26.5	Kolejový obvod bez izolovaných styků	220
26.5.1	Přenos signálu v NKO s přijímačem řízeným napětím	220
26.5.2	Přenos signálu v NKO s přijímačem řízeným proudem	228
26.5.3	Přenos signálu v NKO s nárazníkovým zdrojem	232
26.5.4	Translační kolejový obvod	238
	A. Translace výbojů kondenzátorů na neelektrizované trati	238
	B. Translace harmonického signálu	239
26.5.5	Vlakové hradlo	243
	A. Princip činnosti vlakového hradla	243
	B. Rozmístění a základní výstroj informačních bodů	246
	C. Šíření informačních signálů kolejovými obvody	247

26.6	Využití výpočetní techniky při řešení kolejových obvodů	252
	A. Potřeba zavádění výpočetní techniky	252
	B. Podprogramy a programy pro řešení kolejových obvodů	252
26.6.1	Podprogramy v jazyku HP 9821A s komplexními veličinami	253
26.6.2	Řešení kolejového obvodu pomocí mikropočítače PPO1	257
26.6.3	Vybrané podprogramy pro kolejové obvody v jazyku FORTRAN H	280
27.	EXPERIMENTÁLNÍ VYŠETŘOVÁNÍ KOLEJOVÝCH OBVODŮ	288
27.1	Metodika měření primárních parametrů	288
27.2	Měření primárních parametrů	290
27.2.1	Metoda „naprázdno — nakrátko“	296
27.2.2	Metoda „naprázdno — nakrátko“ bez měření fáze signálů	300
27.2.3	Metoda „naprázdno — nakrátko“ v dlouhém kolejovém obvodu	302
27.2.4	Metoda dvojího zkratu	305
27.3	Určení pouze měrné svodové admitance	308
	A. Ohraničený kolejový obvod	308
	B. Neohraničený kolejový obvod	309
	C. Přibližná metoda pro ohraničený i neohraničený kolejový obvod	311
27.4	Určení dvojbranu stykového transformátoru	312
27.5	Kontrola fázových poměrů na izolovaných stycích	317
27.6	Měření fázových úhlů	320
27.6.1	Metoda tří voltmetrů	320
27.6.2	Metoda osciloskopická	321
27.6.3	Měřič fáze na principu synchronního detektoru	322
27.6.4	Grützmacherův můstek	327
	Literatura k části III	329

IV. TRAŤOVÉ ZABEZPEČOVACÍ ZAŘÍZENÍ

28.	ZABEZPEČOVACÍ TECHNIKA NA TRATI	335
28.1	Účel a základní charakteristiky traťového zařízení	335
	A. Časová soustava	335
	B. Prostorová soustava	336
	C. Jízda na elektrický dohled	337
28.2	Doprava v prostorových oddílech	338
28.2.1	Propustná výkonnost tratí	342
28.3	Princip činnosti poloautomatických bloků	346
28.4	Soustavy poloautomatických bloků	354
28.4.1	Hradlový poloautomatický blok	354
	A. Rakouský systém	355
	B. Pruský systém	367
28.4.2	Reléový poloautomatický blok	372
	A. Reléový poloautoblok typu AŽD 71	374
28.5	Automatické hradlo	384
28.5.1	Automatické hradlo používané na ČSD	386
29.	VLEČKY A JEJICH ZŘIZOVÁNÍ	391

29.1	Zřizování vleček	391
29.2	Vlečky odbočující v obvodu železniční stanice	394
29.3	Vlečky na trati obsluhované bez uvolnění traťové koleje	397
29.4	Vlečky na trati obsluhované za současného uvolnění traťové koleje	403
30.	AUTOMATICKÝ BLOK	409
30.1	Třídící hlediska	409
30.2	Autoblok s bodovými prostředky	410
30.2.1	Samočinná indikace konce vlaku	410
30.2.2	Počítač náprav	411
30.3	Autoblok jednosměrný	415
30.3.1	Předvěstní vazba traťovým vedením	415
30.3.2	Předvěstní vazba kolejovým obvodem	439
30.4	Autoblok obousměrný	452
30.4.1	Systémy se zadaným směrem dopravy	452
30.4.2	Nezadaný směr dopravy	470
30.4.3	Centralizovaný autoblok v zahraničí	473
30.5	Vývojové tendence u autobloku na ČSD	478
30.5.1	Nové konstrukce automatického bloku na ČSD	479
	A. Univerzální autoblok	479
	B. Centralizovaný autoblok AB3-82	489
31.	VLAKOVÝ ZABEZPEČOVAČ	496
31.1	Význam přenosu informací na hnací vozidlo	496
31.2	Třídění a principy činnosti vlakových zabezpečovačů	498
31.2.1	Bodové vlakové zabezpečovače (BVZ)	501
31.2.2	Liniové nízkofrekvenční vlakové zabezpečovače (nf LVZ)	510
31.2.3	Liniové vysokofrekvenční vlakové zabezpečovače (vf LVZ)	513
31.3	Brzdění vlaku a kontrola rychlosti	515
31.3.1	Rychločinné brzdění	515
31.3.2	Přímá kontrola rychlosti	520
31.3.3	Přímá stupňovitá kontrola rychlosti	522
31.3.4	Nepřímá kontrola rychlosti	523
31.4	Automatické řízení vlaku	524
31.5	Přenos signálu nf LVZ u ČSD	528
31.5.1	Indukční snímač	529
31.5.2	Vstupní filtr	533
	A. Typ LS II pro signální kmitočet 50 Hz	534
	B. Typ LS III pro signální kmitočet 75 Hz	535
	C. Typ LS IV, přepínatelný, pro kmitočty 50 nebo 75 Hz	535
	D. Typ VŠDS, přepínatelný, pro kmitočty 50 nebo 75 Hz	535
31.5.3	Elektronický zesilovač	537
31.6	Koncepce a činnost nf LVZ u ČSD	539
31.6.1	Stacionární část LVZ	540
31.6.2	Mobilní část LVZ	545
31.6.3	Činnost LVZ a kontrola strojvedoucího	551
31.7	Rušivé vlivy při činnosti nf LVZ	553
31.8	Vybrané systémy vlakových zabezpečovačů	559
31.8.1	Bodový vlakový zabezpečovač „INDUSI“	559

31.8.2	Bodový vlakový zabezpečovač „METRUM“	560
31.8.3	Bodový vlakový zabezpečovač „ACEC“	563
31.8.4	Liniový vlakový zabezpečovač „UNION SWITCH“	566
31.8.5	Liniový vlakový zabezpečovač „GENERAL ELECTRIC COMPANY“ v Holandsku ...	569
31.8.6	Liniový vlakový zabezpečovač v Japonsku	572
31.8.7	Liniový vlakový zabezpečovač s kontrolou rychlosti v SSSR	574
31.8.8	Vysokofrekvenční liniový vlakový zabezpečovač na tratích v SRN	582
31.8.9	Liniový vlakový zabezpečovač v systému TVM 300 na trati Paříž—Lyon	585
32.	ZABEZPEČENÍ PŘEJEZDŮ	589
32.1	Všeobecně	589
	A. Dopravní intenzita	590
	B. Rozhledové poměry	590
	C. Místní poměry	595
32.2	Stupeň zabezpečení přejezdů	595
	A. Mechanická přejezdová zařízení	597
	B. Světelná přejezdová zařízení	601
32.3	Automatická přejezdová zařízení	602
32.3.1	Struktura přejezdového světelného zařízení	602
32.3.2	Pohony samočinných závor	609
32.3.3	Návěstění poruchového stavu	613
32.3.4	Vyrovnávání přibližovací doby	615
	A. Systémy s volbou pevného zapínacího místa	617
	B. Systémy se zpožděným zapnutím výstrahy	619
32.4	Vybrané systémy automatických přejezdových zařízení	630
32.4.1	Světelné přejezdové zabezpečovací zařízení bez závor typu VÚD (ČSD)	630
32.4.2	Světelné přejezdové zabezpečovací zařízení typu AŽD 71 (ČSD)	636
32.4.3	Světelné přejezdové zabezpečovací zařízení bez závor typu VÚŽ 76 (ČSD)	645
32.4.4	Světelná přejezdová zabezpečovací zařízení používaná v SSSR	652
32.4.5	Světelná přejezdová zabezpečovací zařízení v PLR	657
32.4.6	Světelná přejezdová zařízení na tratích USA	665
32.4.7	Světelná přejezdová zařízení v SRN	668
	Literatura k části IV	672